

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Augusztus 20-a elsősorban Szent István király ünnepe. Általánosan elfogadott vélemény, hogy Ő a legmeghatározóbb személy a magyar történelemben.

De miben is áll István nagysága?

Erre a kérdésre egy Szabó Magda idézettel nagyon találóan válaszolhatunk. Az idézet így szól: **„te vagy legendáink legnagyobbika, István, szent király, aki megnyitottad előttünk az élet kapuját. Amit te tettél, valóban az ég csodája volt, hitet adtál, jövődöt ...”**

Szent István korából alig maradtak fenn feljegyzések, később a középkor során pedig egymásnak ellentmondó jellemzések születtek róla. Határozott politikus, szigorú, erőskezű uralkodó, drákói cselekedetekkel, ugyanakkor jámbor, vallásos ember, szent király.

István királyunk nemzetmentő, királyságteremtő, államalapító nagy egyéniség, aki egy dicső, de letűnőben lévő korból átvezette a nemzetet egy új korszakba. A magyarok nomád-pogány életmódjának, a köztudatban élénken élő nyilazós-lovas életformájának mindenképpen vége lett volna. Ekkorra Nyugat-Európa kitapasztalta, hogyan kell a magyarok harcmódora ellen fellépni, így mi is minden bizonnyal az avarok vagy a besenyők sorsára jutottunk volna.

István apja, Géza fejedelem a hagyomány szerint Árpád vezér dédunokája volt, anyja Sarolt az Erdélyben uralkodó Gyulák családjából származott. Géza fejedelem felismerte, hogy a magyarok megmaradása és beilleszkedése az akkori Európába kizárólag a kereszténység felvételével lehetséges. Ezért papokat kért I. Ottó német-római császártól, megkeresztelkedett és udvarának tagjait is megkereszteltette. Ekkor kapta fia Vajk a kereszténységben az István nevet. István felesége a bajor herceg, a későbbi II. Henrik császár nővére, Gizella lett. A vele érkezett német lovagok alkották serege magvát. Apja halála után vette át 997-ben az uralmat. A hatalomátvétel során meg kellett küzdenie a család legidősebb férfi tagjával, Koppánnyal, aki magának követelte a hatalmat és elvetette a kereszténység felvételét. Az István, a király rockopera szöveges szerint: **„ Árpád szabad népe, /Honfoglalóknak vére,/ Nem tűr meg idegen zabolát,/ Álmunk valóra válik,/ Vagy elveszünk egy szálíg,/ De inkább halál mint szolgaság”** vallotta Koppány és valóban élet-halál harcot vívott az uralkodóval.

István felismerte, hogy ha a magyarság ősi útján halad tovább, fennáll annak a veszélye, hogy a nemzet felmorzsolódik, beolvad más népekbe. Ráébredt, hogy a magyarság válaszút elé érkezett, és ő a kereszténység felvételével, a Magyar Királyság megalapításával új utat jelölt ki számunkra. A harcias népet a béke világába vezette.

István a nemzetségekre tagolódó magyarságból független, keresztény államot alapított. A római pápától kért és kapott koronát. Megteremtette a magyar állami és egyházi szervezet alapjait. Hátrahagyta tudatosan a régi nemzeti szokásokat és új életre rendezkedett be a Kárpát-medencében.

A nomád állattartásról áttértek elődeink a földművességre, átvettük a keresztény műveltséget, a nyugati írásbeliséget. István kijelölte a királyi birtokok székhelyeit, a várispánságokat, megszervezte a megyerendszert, kibocsátotta az első magyar ezüstpénzt, s kiadta első törvénykönyvét. Megalapította az esztergomi érsekséget és a püspökségeket.

A törvényeiben került megfogalmazásra **„Akarjuk, hogy erős béke és egyetértés legyen öregek és fiatalok között, mint az apostol mondja: Mindnyájan egyetértők legyetek, és senki se merjen mást megtámadni.”**

Törvényeit a tisztességes és békés élet védelmében, a rend, a magántulajdon, a köznyugalom és az erkölcs megóvása érdekében hozta. Mai szemmel nézve ezek nagyon szigorúak voltak, de megvédték a népet a bántalomtól, a félelemtől és a tehetetlenség érzésétől.

Nagy királyunk nevéhez törvényei mellett egy másik híres írás is kötődik. Az Intelmek, melyet fiához Imre herceghez címzett, azzal a szándékkal, hogy az őt majd az uralkodásban követő fiát útbaigazítsa, számára követendő elveket határozzon meg. Az Intelmekben az olyan fontos keresztény erények gyakorlására felhívó mondatok mellett olyan gondolatok is helyet kaptak, amelyek ezer év távlatából semmit sem veszítettek jelentőségükből, fontosságukból. **„... tartsd mindig eszedben, hogy minden ember azonos állapotban születik, és hogy semmi sem emel fel, csakis az alázat, semmi sem taszít le, csakis a gőg és a gyűlölség.”** Nemcsak örök érvényűek István e szavai, de irányt mutathatnak a ma emberének is.

Egy másik idézet: **„... türelemmel, irgalommal, esküdözés nélkül ítélkezz...”** Ez arra figyelmeztet, hogy ne ítéljünk elhamarkodottan. Az ítélet arányos legyen az elkövetett bűnnel, és legyen elég súlyos ahhoz, hogy az esetleges elkövetőket visszarettentse.

István király tudta, hogy az emberek akkor élhetnek elégedetten és boldogan, ha biztonságban érezhetik magukat, ha életüket és vagyonukat védik a törvények és a törvényeket be is tartatják.

Tisztelt Ünnepi Ülésen Jelenlévők!

A magyar nép Szent István tettei, országalapító munkája következtében otthonra talált Európa szívében. Méltán lehetünk büszkék ma is nemzetteremtő elődünkre, arra, hogy magyarnak vallhatjuk magunkat. Az országmegtartó, nemzetmentő harcokat a magyar történelem során áldott emlékű őseink többször megvítették, így számunkra és utódainkra az a feladat maradt, hogy megóvjuk ezt a roppant nagy értéket képviselő örökségünket.

Szent István ünnepe legkevésbé megosztó a mai magyar politika világában is. Érezhetően ma is hat Szent királyunk óhaja, akarata.

István hitt az összefogás erejében, abban, hogy az emberek túl tudnak lépni önös érdekeiken a közös célért. Hitt abban, hogy cselekedeteinket nemcsak a jelen, hanem a jövő érdekeinek is alá kell rendelni. Ennek a hitnek ma is példaértékűnek kell lennie minden magyar számára.

Szent István több mint ezer éve a magyar államiság jelképe. A hely, a Kárpát-medence a magyarság otthona, és hiszünk abban, hogy mindörökké az is marad.

Minden okunk megvan arra, hogy a mindennapi gondjainkon felülemelkedve örömmel ünnepeljünk azzal a hittel és bizalommal, hogy a magyarság – mint tette azt az elmúlt évezred alatt eddig is – képes lesz arra, hogy megőrizze nemzeti értékeit, megtartsa és továbbfejlessze elért gazdasági és társadalmi eredményeit.